

На основу члана члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача („Службени гласник РС“, број 128/14, у даљем тексту: Закон) и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених („Службени гласник РС“, број 49/15, у даљем тексту: Правилник), члана 17. став 1. тачка 15) Одлуке о оснивању Информационо-комуникационе установе „Академска мрежа Републике Србије – АМРЕС“ („Службени гласник Републике Србије“, бр. 28/10, 35/12, 46/13), члана 25. став 1. тачка 13) Статута АМРЕС број 022-31/2015/2 од 01.04.2015. године, Управни одбор Информационо-комуникационе установе „Академска мрежа Републике Србије“ – АМРЕС, дана 29.10.2015. године, донео је

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим правилником уређује се поступак унутрашњег узбуњивања код послодавца Информационо-комуникациона установа „Академска мрежа Републике Србије – АМРЕС“ (у даљем тексту: АМРЕС) начин узбуњивања, права узбуњивача, обавезе АМРЕС-а у вези са узбуњивањем, као и друга питања од значаја за узбуњивање и заштиту узбуњивача.

Значење појединих појмова

Члан 2.

Поједини појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) **Узбуњивање** је откривање информације која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера.
- 2) **Узбуњивач** је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву;
- 3) **Послодавац** је АМРЕС;
- 4) **Одговорно лице** је лице коме су у АМРЕС-у поверени одређени послови који се односе на управљање, пословање или процес рада;
- 5) **Радно ангажовање** је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за АМРЕС;

- 6) **Овлашћени орган** је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћења надлежан да поступа по информацији којом се врши узбуњивање, у складу са законом;
- 7) **Штетна радња** је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.
- 8) **Овлашћено лице** је лице које је овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем

Унутрашње узбуњивање

Члан 3.

Унутрашње узбуњивање је откривање информације послодавцу.

Садржина информације

Члан 4.

Информација садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и податке ради спречавања штете великих размера.

Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу.

Забрана спречавања узбуњивања и предузимања штетне радње

Члан 5.

Забрањено је спречавање узбуњивања.

Забрањено је предузимање штетне радње. у смислу члана 2 став 1 тачка 8) Правилника.

Право на заштиту узбуњивача

Члан 6.

Узбуњивач има право на заштиту ако:

- 1) изврши узбуњивање код послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом;
- 2) открије информацију из члана 2. тачка 1) Закона (у даљем тексту: информација) у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
- 3) би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Заштита се остварује у складу са Законом.

Право на заштиту као узбуњивач

Члан 7.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Право на заштиту као узбуњивач, има лице које учини вероватним да је према њему предузета штетна радња, ако је лице које је предузело штетну радњу, погрешно сматрало да је то лице узбуњивач, односно повезано лице.

Лице које је у вршењу службене дужности доставило информацију има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због достављања информације.

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Заштита података о личности узбуњивача

Члан 8.

Подаци о личности о узбуњивача, односно подаци на основу којих се може открити идентитет узбуњивача штите се.

Овлашћено лице дужно је да штити податке из претходног става овог члана, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштита података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Овлашћено лице дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, овлашћено лице је дужно да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, осим ако посебним законом није другачије прописано.

Забрана злоупотребе узбуњивања

Члан 9.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

- 1) достави информацију за коју је знало да није истинита;
- 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

Поступак унутрашњег узбуњивања

Покретање поступка

Члан 10.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације послодавцу.

Достављање информације

Члан 11.

Информације у вези са унутрашњим узбуњивањем се доставља овлашћеном лицу.

Послодавац ће одредити овлашћено лице за пријем.

Информација у вези са унутрашњим узбуњивањем се доставља писмено или усмено.

Писмено достављање информације

Члан 12.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити непосредном предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, (у даљем тексту: поднесак) обичном или препорученом поштом, као и електронским путем на адресу електронске поште овлашћеног лица.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења послодавцу сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште. Овлашћено лице је у обавези да потврди пријем електронске поште и да са поднеском поступа у складу са овим правилником и правилником којим је регулисано канцеларијско пословање код Послодавца.

Ако је поднесак упућен преопрученом пошиљком као време подношења послодавцу сматра се датум предаје поднеска пошти.

Ако је поднесак упућен обичном пошиљком као време подношења послодавцу сматра се датум пријема поднеска код послодавца.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означено да се упућују овлашћеном лицу или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем може да отвори само овлашћено лице. Лице које је примило ту пошиљку је дужно неотворену је предати овлашћеном лицу.

Усмено достављање информације

Члан 13.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник.

Усмена информација се саопштава овлашћеном лицу које о томе сачињава записник.

У записник се уноси: назив и седиште послодавца, место, дан и час кад се сачињава записник, предмет у вези кога се сачињава записник и податке о присутним лицима.

Записник треба да садржи, тачно и кратко, ток и садржај извршених радњи, као и датих изјава. Изјава узбуњивача, односно информација о унутрашњем узбуњивању се уписује у записник што тачније а, по потреби, и његовим речима. У записнику се наводи и број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању ако их је било, као и податак о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени.

Пре закључења записник ће се прочитати узбуњивачу. Узбуњивач има право да и сам прегледа записник и да стави своје примедбе. На крају записника ће се навести да је записник прочитан и да нису стављене никакве примедбе или, ако јесу, укратко ће се уписати садржај примедба. Након тога, записник ће потписати узбуњивач и овлашћено лице.

Ако се записник састоји од више листова, они ће се означити редним бројевима.

Ако узбуњивач неће да потпише записник или се удаљи пре закључења записника, то ће се уписати у записник и навести разлог због кога је потпис ускраћен.

Изузетно, уколико узбуњивач жели да остане анониман, записник неће садржати потпис узбуњивача.

Потврда о пријему информације

Члан 14.

О пријему поднеска упућеног електронском поштом, обичном или препорученом пошиљком издаје се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писмена или усмено о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем саставља се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем и то приликом пријема писмена, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем садржи:

- 1) кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 3) број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању;
- 4) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
- 5) податке о послодавцу;
- 6) печат послодавца;
- 7) потпис лица за пријем информације.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

Потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем сачињава овлашћено лице.

Поступање по информацији

Члан 15.

Овлашћено лице је дужно да пре давања изјаве о информацијама у вези са унутрашњим узбуњивањем:

- 1) обавести узбуњивача о правима које има у складу са Законом, а нарочито да не мора откривати свој идентитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,

2) поучи узбуњивача да своје информације у вези са унутрашњим узбуњивањем даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, те да давање лажног изказа представља кривично дело предвиђено одредбама Кривичног законика.

Члан 16.

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са Законом.

Послодавац не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Члан 17.

Након пријема информације, послодавац је дужан да по њој поступи без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава послодавац, као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Послодавац се обавезује да предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице.

Члан 18.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, овлашћено лице које води поступак може узимати изјаве од других лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о чему саставља записник.

У записник се уноси: назив и седиште послодавца, место, дан и час кад се сачињава записник, предмет у вези кога се сачињава записник и податке о присутним лицима.

Записник треба да садржи, тачно и кратко, ток и садржај извршених радњи, као и датих изјава. Изјава лица се уписује у записник што тачније а, по потреби, и његовим речима. Пре закључења записник ће се прочитати лицу од кога се узима изјава. Лице од кога је узета изјава има право да и сам прегледа записник и да стави своје примедбе. На крају записника ће се навести да је записник прочитан и да нису стављене никакве примедбе или, ако јесу, укратко ће се уписати садржај примедба. Након тога, записник ће потписати лице од кога је узета изјава и овлашћено лице.

Ако се записник састоји од више листова, они ће се означити редним бројевима.

Ако лице од кога је узета изјава неће да потпише записник или се удаљи пре закључења записника, то ће се уписати у записник и навести разлог због кога је потпис ускраћен.

Информисање узбуњивача

Члан 19.

На захтев узбуњивача, послодавац је дужан да пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Послодавац је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Члан 20.

По окончању поступка овлашћено лице:

- 1) саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) сачињава предлог мера ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај о предузетим радњама

Члан 21.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи:

- 1) време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) радње које су након тога предузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 3) која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем уз навођење датума и начин њиховог обавештавања;
- 4) шта је утврђено у поступку о информацији, уз навођење конкретног чињеничног стања;
- 5) потпис лица овлашћеног лица.

Члан 22.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем из претходног члана овог правилника доставља се попослодавцу и узбуњивачу.

Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 5 радних дана од дана пријема тог извештаја.

Предлагање мера

Члан 23.

Предлог мера у циљу отклањања утврђених неправилности и начин отклањања последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем овлашћено лице подноси послодавцу у року од 10 радних дана од дана достављања извештаја послодавцу и узбуњивачу.

Предлог мера ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем обавезно садржи:

- 1) податке о послодавцу и овлашћеном лицу;
- 2) време и место састављања;
- 3) навођење и детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица ових радњи у вези са унутрашњим узбуњивањем које су уочене у поступку унутрашњег узбуњивања;
- 4) конкретне мере које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем као и рокови за њихово извршење;
- 5) образложење због чега се баш тим предложеним мерама отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем;

Ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем послодаваца може предузети одговарајуће мере имајући у виду извештаја из става 1. овог члана и Предлог мера.

Поступање са тајним подацима

Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Члан 24.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач је дужан да се прво обрати послодавцу, а ако се информација односи на лице које је овлашћено да поступа по информацији, информација се подноси руководиоцу послодавца.

У случају да послодавац није у року од 15 дана поступио по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није одговорио или није предузео одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају да се информација односи на руководиоца послодавца, информација се подноси овлашћеном органу који је у складу са Законом овлашћен да поступа по информацији којом се врши узбуњивање.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај и накнада штете

Члан 25.

Послодавац је дужан да, у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- 1) запошљавање;
- 2) стицање својства приправника или волонтера;
- 3) рад ван радног односа;
- 4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
- 5) напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- 6) дисциплинске мере и казне;
- 7) услове рада;
- 8) престанак радног односа;

- 9) зараду и друге накнаде из радног односа;
- 10) учешће у добити послодавца;
- 11) исплату награде и отпремнине;
- 12) распоређивање или премештај на друго радно место;
- 13) непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
- 14) упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Члан 26.

У случајевима доношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

Судска заштита

Члан 27.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

У поступку судске заштите надлежан је виши суд према месту предузимања штетне радње или према месту пребивалишта тужиоца.

Завршна одредба

Члан 28.

На сва питања која нису регулисана овим правилником примењује се Закон.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли послодавца.

Овај правилник објавити и на интернет страници послодавца.

Број: 110-499/2015

Датум: 29. октобар 2015. године

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Милан Добријевић, дипл. инж.